

16.02.2023 / INFORMACJA PRASOWA

„Połączmy siły, aby wspólnie wspierać naukę!”. List otwarty prezesów akademii nauk z Polski, USA i Ukrainy

Mija rok od wybuchu wojny w Ukrainie, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 r. Prezesi akademii nauk z Polski, USA i Ukrainy w liście otwartym potępiają agresję i wskazują na konieczność wspierania naukowców.

„Powinniśmy robić wszystko, co w naszej mocy, by chronić ludzkie życie. Powinniśmy również chronić ukraiński sektor nauki i szkolnictwa wyższego przed wywołanym wojną upadkiem, rosnącą luką pokoleniową i 'drenażem mózgów'” – tak piszą w liście otwartym prezesi trzech akademii nauk. Wspólne stanowisko przyjęli prof. Anatoly Zagorodny, prezes Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (NANU), prof. Marcia McNutt, prezeska amerykańskiej Narodowej Akademii Nauk (ang. National Academy of Sciences, NAS) oraz prof. Marek Konarzewski, prezes Polskiej Akademii Nauk (PAN).

Dotychczasowe działania na rzecz wsparcia ukraińskich badaczek i badaczy

List otwarty „Wsparcie rozwoju nauki w Ukrainie rok po inwazji” jest elementem szeregu wcześniejszych działań. Prezesi [spotkali się w czerwcu zeszłego roku w Warszawie](#). Wówczas z przedstawicielami innych narodowych akademii nauk dyskutowali nad możliwymi rozwiązaniami, które najlepiej wesprą ukraińskie naukowczynie i naukowców.

W oparciu o opracowany wtedy 10-punktowy plan udało się dotychczas wdrożyć szereg rozwiązań, m.in.:

- przyjąć ponad 200 ukraińskich stypendystów na pobyty badawcze w polskich jednostkach,
- zorganizować szkolenia w językach angielskim i ukraińskim dla niemal 600 osób,
- uruchomić program grantowy dla zespołów badawczych, w ramach którego wsparciem będą objęci także naukowcy, pozostający na terenie Ukrainy.

„Solidaryzujemy się z badaczami i badaczkami, którzy w tych trudnych warunkach starają się kontynuować swoją pracę naukową” – zapewnia jeden z sygnatariuszy listu otwartego prof. Marek Konarzewski. „Ukraińska nauka potrzebuje naszego wsparcia na wielu poziomach. Obecne działania będą stanowiły załączek do odbudowy zasobów po ustaniu działań wojennych” – dodaje prezes PAN.

Dalsza pomoc w odbudowie nauki i edukacji ukraińskiej

Sygnatariusze listu otwartego podkreślają konieczność współdziałania: „Wszystko powyższe nie byłoby możliwe bez ścisłej współpracy pomiędzy akademiami oraz bez życzliwego wsparcia międzynarodowych organizacji naukowych”.

Wskazują też, że nie można poprzestać na dotychczasowych aktywnościach: „Wierzmy jednak, że nadal istnieje pole do wdrożenia szerszego zakresu działań i wsparcia”. Nawołują do włączenia się kolejnych członków międzynarodowej społeczności naukowej i kontynuowania pomocy skierowanej do ukraińskiej społeczności naukowej. Równie ważne będą plany na przyszłość – odbudowa powojennej nauki oraz modernizacja sektora badań i innowacji.

„Głęboko wierzymy, że nieuzasadniona agresja się skończy, a Ukraina zwycięży. Jesteśmy świadkami zmagania ukraińskiej społeczności naukowej z brutalną wojną. W obliczu niesprawiedliwości połączmy siły, aby razem wspierać naukę!”, kończą prezesi NANU, NAS i PAN.

Nowy program dla ukraińskich zespołów badawczych oraz dalsze wsparcie

Czego obecnie najbardziej potrzebują ukraińskie badaczki i badacze? Jak mówi nam Mateusz Białas, dyrektor Przedstawicielstwa PAN w Kijowie, najbardziej zależy im na zakończeniu wojny i spokojnym powrocie do pracy naukowej. „Wielu naukowców chce kontynuować swoje badania, my staramy się im to umożliwić. Dużym zainteresowaniem wśród naukowców z Ukrainy cieszą się również kursy i szkolenia, na przykład z zarządzania projektami czy aplikowania o granty badawcze” – dodaje Białas.

Polska Akademia Nauk niedawno zamknęła nabór wniosków w kolejnym programie wsparcia dla naukowców z Ukrainy. Program cieszył się dużym zainteresowaniem. Wpłynęło ponad 170 aplikacji.

Przypomnimy, że każdy z projektów przewiduje zaangażowanie do pięciu naukowców z Ukrainy. Grupy badawcze będą prowadziły prace w instytutach Polskiej Akademii Nauk nawet przez trzy lata. Program umożliwia również zaangażowanie naukowców, którzy na czas wojny pozostali na terenie Ukrainy.

Weryfikacja merytoryczna przesłanych aplikacji rozpocznie się w najbliższych dniach. Decyzje dotyczące finansowania wybranych wniosków zostaną ogłoszone na przełomie marca i kwietnia 2023 r.

PAN nie poprzestaje jedynie na tych działaniach. „Bardzo zależy nam na utrzymaniu ukraińskiej nauki przy życiu, to nasi partnerzy. Nauka to przede wszystkim ludzie, którzy muszą mieć zapewnione odpowiednie warunki do prowadzenia badań, chwilowo w Polsce czy na Ukrainie” – podkreśla Mateusz Białas. „Nasze wsparcie dostosowujemy do sytuacji przechodząc jednak od programów krótkoterminowych i doraźnego wsparcia pojedynczych osób do programów długoterminowych i wsparcia budowy pewnych rozwiązań systemowych, które mogłyby się przyczynić do odbudowy i reformy sektora nauki na Ukrainie” – dodaje.

KONTAKT DLA MEDIÓW

DYREKTOR PRZEDSTAWICIELSTWA PAN W KIJOWIE

Mateusz Białas

+48-22-182-60-37

mateusz.bialas@pan.pl

RZECZNICZKA PRASOWA PAN

Monika Chrobak

+48 22 182 66 02

media@pan.pl